

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogrske dežele za vse leto 25 K, za pol leta 13 K, za četrt leta 6 K 50 h, za jeden mesec 2 K 30 h. Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 22 K, za pol leta 11 K, za četrt leta 5 K 50 h, za jeden mesec 1 K 90 h. Za pošiljanje na dom računa se za vse leto 2 K. — Za tuje dežele toliko več, kolikor znaša poština. — Posamezne številke po 10 h. Na naročbo brez istodobne vpošiljatve naročnine se ne ozira. — Za oznanila plačuje se od štiristopne peti-vrste po 12 h, če se oznanilo jedenkrat tiska, po 10 h, če se dvakrat, in po 8 h, če se trikrat ali večkrat tiska. — Dopisi naj se izvole frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je na Kongresnem trgu št. 12. Upravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari. — Vhod v uredništvo je iz Vegove ulice št. 2, vhod v upravnništvo pa s Kongresnega trga št. 12.

„Slovenski Narod“ telefon št. 34. — „Narodna tiskarna“ telefon št. 85.

Vabilo na naročbo.

Slavno p. n. občinstvo uljudno vabilo na novo naročbo, stare gospode naročnike pa, katerim bo potekla konec meseca naročnina, prosimo, da jo ob pravem času ponovno, da pošiljanje ne preneha in da dobijo vse številke.

„SLOVENSKI NAROD“

velja za ljubljanske naročnike brez pošiljanja na dom:

Vse leto . . . K 22.— | Četrt leta . . . K 5-50
Pol leta . . . „ 11.— | En mesec . . . „ 1-90
Za pošiljanje na dom se računa za vse leto K 2.—.

S pošiljanjem po pošti velja:

Vse leto . . . K 25.— | Četrt leta . . . K 6-50
Pol leta . . . „ 13.— | En mesec . . . „ 2-30

Naročba se lahko z vsakim dnevom, a hkratu se mora poslati tudi naročnina, drugače se ne oziroma na dotično naročilo.

List se ustavlja 10. dan po poteku naročnine brez ozira vsakemu, kdor ne vpošlje iste ob pravem času.

Upravnništvo „Slovenskega Naroda“.

Gleispachova desna roka.

S Štajerskega, 23. sept.

»Slovenski Narod« si je pridobil neprecenljivo zaslugo s tem, da je razkril postopanje grofa Gleispacha in njegovih zaveznikov pri imenovanjih v pravosodju. »Slovenec« molči o tej važni narodni zadevi in — nihče se temu ne čudi.

Omeniti se pa mora še moža, ki je nekaka desna roka grofa Gleispacha. To je njegov »Personal-Referent« Feldner. Temu je skoro vse prepuščeno, da dela, kar hoče; Gleispach pa vse odobri in podpiše, kar mu ta predlaga. Umevno je torej, da je Gleispach popolnoma v rokah Feldnerjevih in da je torej ta oni mož, ki sodne uradnike Slovence najbolj zastavlja, in kot zagrizen nemški nacionalist za to skrbi, da za vsa boljša mesta po Slovenskem določuje svoje somišljenike, da na tak način ta mesta tudi za bodočnost osigura za Nemce, ki se bodo pozneje na to sklicevali, da je ta in oni kraj na Slovenskem njihov »deutscher Besitzstand«. O delovanju tega moža bi se lahko navedle gorostasne stvari. Zlasti ga zanima Koroška. Slovenski kraji po Koroškem, kakor Beljak, Velikovec, Pliberk,

Dobrlaves, vsi v sredi med Slovenci, so za slovenske sodne uradnike zaprti, — so že šteti med one, koje smatrajo Nemci za svoje posestno stanje. Tu se bodo v bodoče nadaljevali kot sodniki ponajveč oni Nemci, ki se bodo izkazali s spričevalom, da so obiskovali »slovenski kurs«, ki pa se našega slovenskega jezika niso čisto nič naučili. Pri deželnem sodišču v Celovcu je itak vse nemško ter se dela s tolmači. Poleg deželnega sodnega predsednika in dveh svetnikov ter jednega sodnega tajnika, ki so zmožni slovenskega jezika, nahaja se en sam avskultant, ki je zmožen slovenskega jezika v besedi in pisavi. Vsi drugi so Nemci »kurzovci«, ki so namenjeni za slovenske kraje. Slovenec na nemški kraj ne pride, ker ta mesta so osigurana za Nemce. Sedanjí predsednik deželnega sodišča, Rud. Ullepitsch pl. Krainfels je mož, ki se nič ne upa, ter se trese pred Gleispachom in justičnim ministrom kakor trsje pred vetrom. Prejšnji predsednik pl. Mylius je bil po rodu in mišljenju sicer Nemec, a pravičen in odločen, ter je imel slovenskih uradnikov vedno dovolj na razpolaganje, ker jih je kategorično zahteval. Sedanjí pa misli, da se bode na zgoraj zameril, ako bi prosil za slovenskega jezika zmožne uradnike. Da je pri celovškem sodišču sploh izključeno, da bi kdaj dobil kak Slovenec kako mesto deželnega sodnega svetnika, je gotovo, ker ta so določena le za Nemce in poturice, kateri slednji so pa slovenskemu jeziku bolj nasprotni, nego nekateri Nemci. — Sedaj se tudi čuje, da ima v kratkem stopiti v pokoj deželnosodni podpredsednik, sodni nadsvetnik dr. Heis. Za to mesto se pa baje poteguje graški Feldner sam in ker ta ni zmožen slovenskega jezika, hoče se to mesto razpisati le za Nemce, katerim ni treba znati slovenskega jezika za 130.000 Slovencev na Koroškem, da bode potem Feldner bolj gotov za to lepo in mirno službo. Ker bode pa tudi sedanjí sodni predsednik pl. Ullepitsch šel kmalu v pokoj, ker je itak že ves polomljen in hrom ter že glasu nima več, se

bode potem Feldner vsedel na predsednikovo mesto, in na njegovo mesto podpredsednika bodo spravili zopet Nemca radikalca, na kar bodo pri koroških sodiščih zavladaše še bolj kritične razmere, nego so že dandanes, in takrat bode zapel mrtvaški zvonec sodnim uradnikom Slovincem popotnico v večnost. Za Celovec jih ne bodo več potrebovali.

Kdor more kaj pomagati, da se to zlo prepreči, stori dobro delo. Saj se Slovence na Koroškem po zaslugi klerikalcev itak že povsod preganja. V škofijskem Marijanišču se dijaki ne smejo posluževati slovenskega jezika, to jim je zabranjeno; v bogoslovju jih gledajo nemški jezuiti postrani in nezaupljivo, ako govorijo bogoslovci slovenski, deželna vlada Slovencev ne smatra za ravnopravne z Nemci, in pri sodišču je zgoraj povedano, kako je. Tužna nam majka!

Gozdarstvo na Kranjskem.

(Dalje.)

V gozdih naj se prazni prostori zopet nasade ter v dober stan spravijo. Kazni narekuje za rudarske gozde višji rudarski sodnik, za ostale pa gozdarski mojster brezobzirno. Ta generalni mandat se mora z vseh prižnic trikrat razglasiti. S tem obljubljeni lovski in gozdni red se je razglasil leta 1650. Vendar je tudi to pot manjkala primerna izvršitev. Vsekakor je prišla vlada do prepričanja, da se mora nekaj zgoditi, zakaj dne 30. aprila 1694 se je odredila nova komisija za preiskovanje gozdov, ki je že 17. maja poročala: »Nad vasjo Besnico so našli od deželno-knežjih podložnikov narejene rove, ki pa spadajo večinoma k njihovim »hubam«. Sicer pa je tudi gozd pri Besnici v zelo slabem stanju, ker je les večinoma požgan, tako da se ne more v njem nobena divjačina več zadržavati. Od tukaj je šla komisija v vas Gaberje in potem v Volovlje. V obeh teh vaseh žive večinoma podložniki kneza Auersperga (Turjaškega), ki so si neki iz prastarih let les za kurjavo za svoje domače potrebe brez kake prijave jemali iz Štangiških gozdov. Tudi

so si jemali iz tega gozda les, iz katerega so delali sodčke, škafe in drugo tako posodo za prodajo. Komisija je predlagala dogovorno s turjaškim oskrbnikom, da se tem podložnikom od vetra podrti drevesa, kakor tudi drevesa brez vrhov odkažejo na domačo kurjavo gotovega dne v letu. Tudi se jim naj dovoli pasti ter kositi praprot za steljo. Od tu je šla komisija skozi Štangiški gozd naprej proti Savi. Prišli so do vasi Kresnice, nad koje vasjo so se tuji podložniki drznili nele sekati, temuž napraviti celo njive ter jih ograditi, ne da bi kaj plačali zato. V tem kraju provzročena škoda pa bi bila še prenašati napram škodi, ki se je napravila v Velikem vrhu. Veliki vrh so našli docela opustošen in požgan, tako da ni bilo več toliko lesa, da bi se napravila iz njega grmada. Kot opustoševalce Velikega vrha so zasledili več podložnikov graščin Ponovič in Pogajnik. Razun teh so se pustošenja udeleževali podložniki graščine Litije in onkraj Save stanujoči podložniki tujih graščin. Zadnji so podirali drevje pozimi, ga spuščali po snegu in ledu po travnikih navzdol do Save, od koder so ga prepeljali pozimi v barkah črez Savo, in to so prakticirali že več let. Da bi se cesarske gozde zopet ozdravilo in spravilo v prejšnji stan, predlagalo se je končno v poročilu sledeče:

1. Se morajo meje napram sosednjim graščinam določiti in z mejniki zaznamovati.

2. Se mora na obeh straneh Save pri vseh cerkvah trikrat oznaniti, da ne sme noben človek, kdorkoli si bodi, opravičen ali neopravičen, les za stavbo ali kurjavo jemati iz cesarskih gozdov, pri izgubi premoženja in posesti, ali ako tega ni, pod najhujšo telesno kaznijo.

3. Mora gozdarski mojster vsake kvatre gozdove prejahati ter vse nerednosti naznaniti v kaznovanje.

4. Razun štirih gozdnih paznikov v Beznici in v Štangiškem gozdu se morata nastaviti najmanj še dva za gozd Smrekovec, ki morata vsaki teden gozd pregledati.

Posebno praktične vrednosti pa naj-

LISTEK.

Po dvajsetih letih.

Spomini s potovanja križem domovine.

I.

Še živim!

Evo me zopet — po desetletnem molčanju!

Že nad dvajset let merim z neutrudnimi svojimi nogami svojo domovino in čudno bi pač ne bilo, če bi mi noge že odpovedale službo. V tem dvajsetletnem razdobju sem preromal, večinoma peš, malodane vse jugoslovansko ozemlje, zlasti pa našo ožjo domovino črez hribe in doline, med Muro in Adrijo, Zilo in Kolpo, da ne govorim o različnih gorah, na katere sem bil zlezal že davno poprej, nego se je v Slovincih ustanovilo hvalevredno »Planinsko društvo«. Toda navzlic vsemu svojem ahasverjevanju so mi ostale noge še vedno toli krepke, gibčne in poskočne, da se še ne ustrašim izlepa nobenega — slokokrakega atleta z vatiranimi mečami!

Vspričo svoje čilosti se torej še nikakor ne čutim zrelega za predčasno

vsprejetje v »dobrozasluzeni pokojninski stan«! Sicer pa menda nisem prišel za to na svet, kakor predestinirani »fruges consumere nati«, da bi polovico svojega življenja prelenaril ob pokojnini! Tudi bi ne imel talenta za igranje prežalostne uloge »viteza modre pôle«: da bi vznemirjal delujoče ljudi z neosnovanim »drgnjenjem ob svet« ter jim pokvarjal prebavljanje z neslanimi dovtipi in šepavimi verzi à la Klaphorn...

»Življenje ni praznik!« pravi naš Gregorčič, in to je i moje geslo! Kakor »izgubljeni sin«, za katerega se nista brigala ne oče ne mati, navadil sem se že v detinski dobi stati na svojih nogah ter se napotil skoz življenje brez bergelj tuje pomoči! In dokler mi ohrani Bog zdravje, nadaljeval bom svojo samosvestno hojo širom sveta, pa bilo to komu ljubó ali ne!

In kakor pričajo te vrste: doslej še nisem umrl — navzlic vsem »pobožnim željam« nekaterih svojih dobrohotnih mi »prijateljev«. Pripravljen sem pač na — smrt vsak trenotek in to od dne 20. julija 1866, ko je v namorski bitki pred Visom rjovela krog mene iz tisočerihih topov! Tudi pozneje sva si zrla že več-

krat iz oči v oči — zdaj nad kakšnim gorskim propadom, zdaj med razburkanim morskim valovjem, dočim sem n. pr. v železnižnem vlaku sleherni hip v oblasti neizogibne smrti!

Toda ne mudi se mi še na oni »boljši svet«, temveč bi še rad preživel par let v tej »solzni dolini«! Imam še namreč marsikatero puščico v svojem popotnem tulu, ki bi jo hotel izstreliti, preden odpotujem v krtovo deželo!

Kakor rečeno: nikakor še ne silim v večnost, nego čakam potrpežljivo na božjo poslanko in voditeljico iz tega sveta v temni labirint bodočega življenja!

Ali ta moja potrpežljivost in udanost v božjo previdnost, kakor je videti, ne ugaja nestrpnim mojim dobrohotnežem! Najprej so me razglasili mrtvim in dohajala so z različnih strani sožalna pisma na moj dom. Ko pa sem one lažnjive vesti ovrgel z osebno prikaznijo na dotičnih toriščih, poslali so mi preljubi naklonjenci dobrohotni nasvet za — samomor! Na vzglednem uzorcu so mi ad oculos demonstrirali, kar troje načinov prostovoljnega odhoda na »drugi svet«, ponujaje mi v ta namen: Strup — vrv

in pa samokres. Človekoljubno so mi pri tem še dokazovali, da je moje »življenje brez namena«.

Tolika blagohotnost in »ljubezen do bližnjega« me je upravljal in od srca rad bi bil ustregel milosrdni sugestiji samomorne misli neznanih mi poznancev; toda pozabili so zajedno podati mi potrebno navodilo: da-li naj se najprej ustrelim, potem zastrupim in naposled šele obesim ali naopak ali ka-li? In glejte! Razglabljanje teh pomislekov in dvomov mi je podaljšalo breznamenno življenje vsaj dotlej, dokler ne uganem pravega »modus moriendi«!

Jaz sicer ne spadam v ono vrsto človeških nezadovoljnežev, ki se kregajo s Stvarnikom že v zibelki, zakaj jih ni rajši namestu da so se rodili iz žene, stresel s kakšne — hruške! Tudi nisem obupal nad okrutno svojo usodo kot dojenček ob ponesrečenem poskusu prvega koraka! Ne! Baš narobe! Ob trudapolni hoji po trnjevi poti samoučenja so se mi utrdile noge vsaj v toliko, da se ne vstrašim vsakega pašniškega prelazčka ali prešibke brvice črez kakšen plitev potoček! Tem manje pa ob vsaki najneznatnejši provokaciji tega ali onega za-

brže tudi ta komisija ni bila, kajti že dne 26. novembra 1709 je izjavil cesar Jožef I. svojo nevoljo nad tem, da se gozdovi na Kranjskem zelo zapravljajo ter je veliko pustošenje v njih. Cesar je zopet znova odredil gozdno vizitacijo, ki se je izročila vicedomu (namestniku) grofu Francu Antonu Lanthieriju s pridelenjem gozdarskega mojstra Ludovika de Biell. Vsled tega se je obvestilo vse interesovane stranke, da morajo, ako jih komisija pokliče, priti ter prinesiti saboj svoja pravna izkazila. Vsploh komisije je bil, da je v poročilu na kamoro z dne 10. novembra 1711 vicedom našteval predloge gozdarskega mojstra: Cesarske gozde ločiti z mejniki od sosednjih privatnih ali parti-kularnih gozdov. Drugi predlog se je glasil: nekaterim opravičenim pravni naslov odvzeti, ker hodijo v cesarske gozde po svoji volji ali tudi druge pošiljajo, ter tukaj podirajo, koliko se jim zljubi. Nadalje se naj v Štangiškem gozdu narejene rove in vinograde obdažijo z letnim »cen z u s o m«. Kako neredno gospodarstvo je moralo tukaj vladati, je posneti iz opazke, da se je nedavno v Štangiškem gozdu požgal gozd tolikega površja, kakor je mesto Gradec, ne da bi se moglo storilca najti. — Nadalje naj dobi tudi cesarski gozdarski mojster inštrukcijo in gozdni red. (Dalje prih.)

V Ljubljani, 30. septembra. Iz Dalmacije.

V Zadru postopa sedaj cenzura s skrajno strogostjo. »Narodni List« izide skoraj vedno šele v drugi izdaji, ker je prva redno zaplenjena. Cenzura ne dopušča napadati irredentiste in njih izgrede, ki so v Zadru takorekoč na dnevnem redu. Predpreteklo nedeljo, 21. t. m. so bili v Zadru veliki nemiri ter sta bila dva Hrvata nevarno ranjena. Policija in orožništvo sta prišla prekasno. Ob novi luki je bil meščan, ki je šel s svojo rod-bino na izprehod, napaden, tepen in ko mu je prišla na pomoč soproga, je bila tudi ona napadena. Italijanski irredentari pa še vrhu tega zahtevajo, naj bi napadence policija zaprla. Aretirali naj bi se torej napadeni, ne pa napadalci. Torej je razmerje med Italijani in Hrvati v Zadru nekako tisto, kakor med Nemci in Slo- venci v Celju. Predsednik deželnega zbora dr. Ivčević z nekaterimi poslanci se je šel k predsedniku pritožiti. Poročilo o avdi-jenci je konfiscirano. Razna znamenja ka-žejo, da postopa Italija v Dalmaciji prav tako, kakor v Albaniji. V Spletu živi okoli 40 Italijanov, ki so dali v zadnjem času za novo legino šolo 50.000 K, za popravo iste šole 10.000 K, za ustanovitev tiskarne 60.000 K. Za vsakega hrvatskega otroka, ki ga dajo stariši v legino šolo, plačajo po 4 K na mesec, kar znaša vsaj 400 K na mesec. A odkod jemljejo toliko de-narja? Ali ga dajo iz svojega žepa? 40 Italijanov pač tega ne more! Denar pri-haja iz Italije. In vendar se v Dalmaciji ničesar ne stori proti irredenti, da, lojalni

bavljaja kličem mater na pomoč, kakor tisti otrok, ko ga je gledala — muha! Nimam torej nikakšnega povoda za sa-momomitev, najmanj pa na ljubo kak-šnemu — vrvarju!

Ker pa sem videl očaka Abrahama že pred poldrugim petletjem in sicer »sine lux, sine crux« t. j. ne da bi to bil raz-troental »urbi et orbi«; in ker nimam zagotovila, pisanega črno na belem, da bodem očakal psalmistove starosti: sklenil sem, obračunati z izgrešenim življenjem ter napraviti bilancijo o dvajsetletnem svojem potovanju križem domovine.

Videl in slišal sem namreč v teh dveh desetletjih tolikanj lepih in veselih, kakor tudi odurnih in žalostnih prizorov in vestij ter izkusil in užil premnogo poučnih in razočarljivih dogodkov, ve-selic, zabav in slavnostij, da bi bilo škoda in greh, odnesti vse te prezanimive spo-mine v grob, kakor je to, žalibog, storilo toliko mož v Slovencih!

V naslednjih sestavkih nameravam torej napisati nekakšno oporoko o svojem »življenju brez namena« v zabavo in pouk naklonjenih mi »prijateljev« in — sovražnikov!

Za danes pa zakličem, da se bode razlegalo širom vse domovine:

Še živim!

Prostoslav Kretanov.

Hrvati ne uživajo niti zadostnega varstva države. Kam plovemo!? Razmere v Zadru in v Dalmaciji so že naravnost škanda-lozne in kažejo vso nesposobnost ondot-nje vlade.

Loubetovo potovanje v Rim.

»Die Zeite« poroča, da namerava najprej italijanski kralj Viktor Emanuel obiskati Pariz, šele potem pride Loubet v Rim, in sicer takoj na Kvirinal. Ako se to res zgodi, potem se dosedaj le tajna zveza Francije in Italije pokaže javno, trozveza pa se s tem še bolj oslabi. Potem je tudi konec konservativnim tradicijam francoske zunanje politike. Francoska diplomacija se polagoma čisti polklerikalnih aristo-kratov. Vatikanska diplomacija je skušala, z rezerviranostjo pridobiti Delcasséja, da bi se ne vezal očitno z italijanskim mi-nistrom Barrèrom proti internacionalnemu klerikalizmu ter izlepa onemogočiti pri-hod Loubeta v Rim h kralju. Niti radi razpuščenja kongregacijskih šol ni stopil Vatikan iz svoje reserve, samo da bi se ne izvršil razkol med vatikansko in fran-cosko politiko. Papež je še nedavno upal, da mu katoliška Francija pomaga uresni-čiti njegovo najgorečnejšo željo, t. j. da se mu povrne posvetna oblast. Zato ni nastopil proti francoski vladi, dasi je z energijo nastopala proti neavtoriziranim redovniškim šolam. A vse zaman! Kralj pride najprej v Pariz in s tem je Lou-betu dana dolžnost, da vrne poset v Rimu. Vatikan zato ne more niti najmanj ugo-varjati. Italija išče zaveznitva pri Fran-ciji, ki je zaveznica Rusije, in tako se snuje nova trozveza proti stari, prepereli.

Najnovejše politične vesti.

Bolezen predsednika Roose-velta je vsled padca nevarnejša, kakor se je v začetku mislilo. Potrebna bo še ena precej nevarna operacija. Ki-rurg pride iz Londona. — Car in de-lavci. V baltiški ladjedelnici je sprejel ruski car odposlanstvo delavcev, ki mu je prineslo kruha in soli. Car je imenoval delavce »brate« ter jih svaril pred zape-ljivci, ki so ravno tako njihovi kakor car-jevi sovražniki. — Zadušnica za pok-belgijsko kraljico Henrieto se je vršila včeraj v avguštski cerkvi na Du-naju. Prisostvoval je tudi cesar z nadvoj-vodi in ministri. — Kneginja Hohen-berg, soproga prestolonaslednika Frana Ferdinanda, je povila princa. — Malo-ruski državni poslanci in parla-mentna komisija gališko-malo-ruskega deželnozborskega kluba sta imela dne 28. t. m. v Lvovu shod, v katerem se je razpravljalo o političnem položaju in gospodarski situaciji galiških in bukovinskih Malorusov. — Cesar Viljem odpotuje na ladji »Hohenzollern« v februarju v Italijo. — Angleški podkralj v Indiji, lord Curzon, je nevarno obolel.

Dopisi.

Iz Belokrajine. Dne 21. in 22. t. m. praznoval je Črnomelj in z njim vsa Belokrajina izvanredno slavnost. Obhajali smo 40letnico velezaslužnega nadučitelja in c. kr. okrajnega šolskega nadzornika g. Antona Jeršinovca. — Kako naša ljud-stvo ceniti njegovo plodonosno delovanje in mnogoštevilne koristne uredbe, poka-zala je omenjena slavnost. Od blizu in daleč so prihiteli njegovi sorodniki, prija-telji in znanci počastiti v trudapolni službi osivelega moža. Tudi zavedni Črnomaljci niso zaostali ter razobesili na čast jubi-lantu in dragim tujcem prav mnogo za-stav, tako, da je imelo mesto res praznično lice.

Na večer 21. t. m. uprizorila je sl. mestna požarna bramba s sl. mestno godbo po mestu bakljado v najlepšem redu s sviranjem več prijetno donečih komadov. — Takisto vrljo je rešil svojo nalogo me-šani in moški zbor, ki sta bila kot prva točka na programu slavnostne veselice. Da bi se čule le še čestokrat izrazovite, navdušene pesmi, ki vendar tako blago-dejno vplivajo na srce vsakega zavednega Slovence. — Po petju so pokazali zopet črnomaljski diletantje s precej težavno igro »Teto«, kaj pomaga žilava vstrajnost in vneto veselje za probujo narodnega de-lovanja in zavesti. Dobro vspela igra naj bode ponos vrlim gg. dileantom — igral-kam in igralcem ter naj jih vspodbuja v

bodoče, da prirede kmalu zopet kaj jedna-kega. — Odkritosrčen razgovor, veselo petje in celo neprisiljena zabava je bila naslednja točka veselničnega programa, ka-tera se je končala seveda šele pozno v jutro.

Dne 22. t. m. ob 9. uri zjutraj zbralo se je mnogo uradništva, mestni zastop črnomaljski, šolski otroci z zastavo, sorod-niki in prijatelji g. slavljenca in obilo dru-gega občinstva k slovesni sv. maši, katero je daroval novomeški prošt m. g. dr. S. Elbert. Učitelstvo je svečanost povzdignilo s krasnim in ginjačim petjem priznane Nedvedove pesmi: »K Tebi srca povzdi-gnimo«. — Nato se je zbralo veliko inte-ligence in nekaj učencev v sicer prostorni, a tedaj precej premajhni, okusno okrašeni šolski sobi k slavnostnemu zborovanju učiteljskega društva. — Ko društveni pred-sednik, g. Fran Šetina, navzoče pozdravi, spominja se v prisrčnih besedah slavljen-čevega delovanja v 40. letih, bodisi kot učitelj ali šolski nadzornik. Častiti slav-ljenec, pravi govornik, ni imel prilike po-hajati visokih šol, a vendar si je pridobil s svojo vsestransko pridnostjo obilega znanja, vzlasti si je pridobil veliko prakso kot šolnik in kot tak bil je vedno prijazen in kolegalen ter je vedno z ljubeznijo poučeval svoje tovariše kot šolski nad-zornik; nikdar pa ni bil, akopram strog — pedantičen. Njegova neumorna delav-nost in vstrajnost je omogočila, da je povsod z vspehom deloval in storil mnogo več kakor mu je veleval stan. Nikdar ni izgubil poguma, četudi so se mu kazala kaka nasprotja, ampak deloval je z vso energijo, dokler ni dosegel do cilja. Nad vse pa je bil slavljenec miroljuben in ni ga bilo spraviti iz duševnega ravnotežja tudi v takih slučajih, ko bi se marsikateri razjezil in razljutil. Slavljenec je bil odkrit, pošten slovenski značaj, kot učitelj zvest tovariš in kot nadzornik najdelav-nejša moč. Kot tak si je pridobil neven-ljivih zaslug, osobito za belokranjsko šol-stvo ter zato ga je imenovalo po pravici belokranjsko učiteljsko društvo svojim častnim članom ter mu izroči zajedno diploma častnega imenovanja. Potem čes-tita v imenu šolske mladine jublantu še učenka ter mu izroči šopek cvetlic. Gosp. jubilant zahvali se vsem za prirejeno slav-lje, ter izrazi željo, da bi mu ostali tudi v bodoče naklonjeni!

Popoludne ob polu 1. uri sešli smo se zopet k banketu v Laknerjevem ho-telu. Primerno odičen salon, dasi prostoren, bil je skoro preozek za toliko gospode, kolikor se je je zbralo. Med banketom je prijetno svirala črnomaljska mestna godba pod vodstvom novega g. kapelnika, ki je za to priliko sestavil celo posebno kompo-zicijo na čast g. jublantu. Pri banketu se je napilo presv. vladarju Franu Jožefu I. Takisto se je nazdravljalo g. jublantu, p. n. proštu, g. glavarju itd. Ne smem poza-bit, da je došlo obilo ginjačih brzojavnih čestitk v pozdrav slavljenca, večinoma od dragih njegovih učencev. Omenjenim čes-titkam se pridružujem tudi jaz, ako za-služnemu možu želim še mnogo, mnogo let. Krasna dneva pa, v katerih smo užili toliko prijetnega in lepega, ostaneta si-gurno vsakemu v trajnem spomenu.

Iz Sevnice. Včeraj, 27. t. m., do-vršile sta se pri tukajšnjem sodišču dve obravnavi, koje sta pritisnili g. postajena-čelniku J. Juvanu v Sevnici neizbrisljiv pečatnjegove neopravičene mržnje na-pram sevniskim Slovincem.

Gospod notar Veršec, kateri si je v pretehljih letih iztekel mnogo zaslug za Slovence v Sevnici, ožigosal je letos v neki seji sevniskega okrajnega zastopa postopanje tega gospoda nasproti nam Slovincem, in stavil predlog, ker do sedaj vse posamezne pritožbe proti temu go-spodu, — in teh bilo je veliko — niso imele nobenega vspeha, da odda okrajni zastop generalni direkciji južne železnice peticijo za premeščenje tega gospoda, ki vse drugo bolj pozna kakor Slovence.

Radi tega predloga v seji okrajnega zastopa tožil je g. postajenačelnik Juvan gospoda notarja! Gospod notar nastopil je dokaz resnice — in gospod Juvan ni dosegel vspeha, kojega je pričakoval — po-gorel je hudo, poleg tega pa bil razkrin-kan tako, da, bog ne daj, da bi južna že-leznica same take uradnike imela —!

Kar je g. Juvan iskal, to je vendar edenkrat dobil! Pa če ima človek smolo,

ga ta navadno zasleduje. Ta moralni uda-rec ni bil za g. postajenačelnika Juvana dovolj; tudi on je bil tožen radi žaljenja časti in sicer — od gospoda notarja Veršeca; in tudi tu ga je isti dan nemila usoda zadela, da je bil radi žaljenja časti g. notarja Veršeca obsojen na 30 K globe, ali tri dni zapora.

Obravnavi vodil je sodni pristav dr. Rojic, Nemec po mišljenju, a vodil ju je do cela objektivno.

Izpis vseh sijajnih činov, katere je g. postajenačelnik Juvan izvršil in katere so privatne osebe, kakor tudi železniški uradniki in uslužbenci pod prisego pri sodnji izpovedali, vpsal se bode gene-ralni direkciji južne železnice, da vsaj tem potom izve iz pravega vira kakovost g. Juvana — kajti sedaj se ne bode več moglo reči, kakor pri vseh pritožbah do sedaj »Mangel an Objectivität, — Ausfluss nationaler Gehässigkeit«!

Gospodu notarju Veršecu častitamo, Vam pa, g. postajenačelnik Juvan, kličemo: »Z Bogom iz Sevnice«!

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 30. septembra.

— Razveljavljena zaplemba

Naša zadnja zaseda se je razveljavila, ker jo je državni pravdnik sam preklical. V istini čuden slučaj! Zastopnika državne oblasti bi pa le prosili, da naj v bodoče opušča take konfiskatorične poskuse, ker za nas ni šala, če se nam list zapleni in če smo primorani prirediti novo izdajo. Zaplenjeni uvodni članek ponatisnil se je v današnjem listu, in sicer v celoti!

— **Rekurz radi tržaških slo- venskih šol** je torej g. Hartel zavrnil. Ravno tri leta so modre glave v mini-strstvu potrebovale, da so dospele do za-vrnitve. Lahko bi se to dolgo čakanje opravičilo z izgovorom, da je silno težavno dobiti razlogov proti stvari, koje opravi-čenost je sama ob sebi utemeljena. Ali gospodje v našem ministrstvu tudi tega izgovora niso potrebovali. Tri leta je mi-nistrski referent sedel na omenjenem re-kurzu — prav tako, kakor znani referent v naučnem ministrstvu na načrtih justič-nega dvorca ljubljanskega — potem pa ga je zavrnil iz razlogov prve instance. Vso čast taki temeljitosti! Zadeva pride sedaj pred upravno sodišče! Ni nam še treba obupati, dasi stoji na čelu temu sodišču grof Schönborn, ki posebno pri nas Slo- venci že od nekdaj v prav slabem spo-minu stoji! Ministru Hartelnu pa je česti-tati na energiji, katero je zopet enkrat izkazal nasproti — slabotnemu! Lahom, ki nimajo v Avstriji nikakega pomena, napravil je globok poklon, in niti prsta ne gane, da bi Trst primoral, da si sklene nov šolski zakon v okviru obstoječega dr-žavnega šolskega zakona. Trst z okolico je namreč jedina zemlja v Avstriji, ki še nima modernega šolskega zakona, kakor so ga vse druge kronovine v okviru do-tičnega državnega zakona že davno skle-nile. Pravi škandal za našo državo!

— **Razum za unijatstvo [na Slovenskem.** Tako je naslov uvodniku, kojega je ravnokar prinesla »Edinost« iz peresa g. Podgornika. V jedro članka sa-mega, kakor stvari same, se niti ne spu-ščamo, ker stojimo na stališču, da je glede verske svoje organizacije cerkev sama kompetentna vse potrebno urediti. Sicer pa so pričakovanja, katera spravlja gosp. Podgornik v zvezo z unijatstvom, preti-rana, in prav nič ni dokazano, da bi se v resnici izpolnila, ko bi škofu Antonu Bo-naventuri danes prišlo na misel, da bi s celo svojo škofijo prestopil k unijatstvu. Pri vsem tem tiči mnogo obmejne fanta-zije vmes, in prej kot ne bi ne bilo mnogo razlike za nas Slovence, če bi se v naše posvetne zadeve vtikali unijatski popi, mesto latinizatoričnih duhovnikov, ki se sedaj vtikajo v nje! G. Podgornik je do-sedaj pričakoval na polju unijatstva po-moči ljubljanskega knezoškofa. Sedaj je izprevidel, da je zaman upal in se bal! Se-daj pa je mnenja, da si je treba pomagati brez — škofov, in da je vsak dolžan na-rodu pomagati, da se zave, česa se mu je oprijeti v lastno rešenje. »Slovenski Na-rod« — tu citiramo gosp. Podgornika do-slovno — ki je opozoril ob priliki objav-ljenja lista ljubljanskega vladike, bi bil dolžan tedaj tudi delovati v tu povedanem smislu za slovenski narod v obče in tudi

na Kranjskem. Ravno to opuščanje smo mi ob letošnjem novem letu stranki, katere organ je »Slovenski Narod«, posebe očitati kakor velik naroden greh, ki se ponavlja od jeseni leta 1886. naprej. Za to očitano so hoteli vreči polena pod kolena podpisane; s tem pa svoje napake niso popravili in se niso zganili niti do danes; vsled tega ostaja liberalna stranka na Kranjskem še nadalje šibka, kakor je bila. Saj bi s poučevanjem naroda o potrebi unijskega obreda kranjska liberalna stranka dobila zopet tla med narodnimi množicami, kjer si jih je izpodkopavala leta in leta s pogubno svojo taktiko. Tako gosp. Podgornik. Vse lepo in morda tudi vzvišeno! Če bi pa praktično bilo, od vasi do vasi hoditi ter ljudstvo klicati k novemu unijskemu obredu ter ga vnamati za ženitev duhovnikov, to je drugo vprašanje. Da bi se na teh tleh zbirale množice okrog liberalne stranke na Kranjskem, o tem si pa predznemo dvomiti, če se tudi g. Podgorniku zamerimo. Množica bi pri vsem tem ne prišla do družega pojma, nego do onega, da hočemo upeljati novo vero. In ravno tega orožja nočemo in ne smemo potisniti v roke našim klerikalcem!

— **Izterjavanje potresnega posojila.** Društvo hišnih posestnikov pošlje deželni vladi sledečo petico: Zastali obroki brezobrestnega državnega posojila iztirjavajo se sedaj v Ljubljani potekom eksekutivne prodaje premičnin dotičnega dolžnika po c. kr. erarju. Dejstvo je, da je plačalo mnogo dolžnikov, ki so bili v tem položaju, svoj dolg, istotako je pa tudi dejstvo, da tudi mnogi ne morejo dobiti denarja in se ne morejo ogniti zažuganega jim eksekutivnega postopanja. Kaj pomeni tako strogo sredstvo za obrtnika, trgovca ali zasebnika, je lahko umeti, ker eksekutivna prodaja mu vzame njegovo blago, mu vzame sredstva za vzdrževanje njegove eksistence. Ker država gotovo ni navezana na te neizdatne svote, usojajo se podpisani hišni posestniki tem potom predlagati visoki ces. kr. deželni vladi udano prošnjo: Visoka vlada blagovolj glede na težki položaj obrtniškega in trgovskega stanu opustiti sedaj to drakonično sredstvo in preklicati izdano eksekutivno prodajo ter na ta način prizadešim strankam podaljšati plačilne roke ali jim pa v slučaju, da se izkaže njih plačilna nesposobnost, vsaj deloma odpisati njih dolg. Podpisani ponavljajo še enkrat svojo udano prošnjo, zaupajoči na razsodnost visoke c. kr. deželne vlade, da je eksekutivna prodaja skrajnje sredstvo, varovati pravice države nasproti davkoplačevalcem. — Ta petičija je na razpolago vsem davkoplačevalcem v pisarni društva hišnih posestnikov, na Dvornem trgu št. 1, vsak dan od 4. do 7. zvečer.

— **Kaplan Nace Nadrah** je došel do tistih trenutkov lenega svojega življenja, da se mora izročiti spretnemu psihiatru, ako se hoče še rešiti. Pa bo morda že prepozno! Poročali smo, da je Nadrah nekje trdil: za vse na svetu se lahko dobi odvezo, samo ne za čitanje »Slovenskega Naroda«. Na to nam pošlje g. Nadrah »popravek«, ki naj se tiska na istem mestu in z istimi črkami itd. V tem popravku čenča, da ima liberalci grehe zoper sv. Duha in druge take neslanosti. Popravek prismuknjenega kaplana od sv. Jakoba v Ljubljani vrgli smo v koš. Toliko v vednost in nadaljno porabo!

— **Slovenski kandidati za štajerski deželni zbor.** Razun dr. Jos. Serneca in župnika Lendovška prevzamejo vsi dosednji slovenski poslanci kandidature v štajerski deželni zbor. Namesto Lendovška je določen kmet Janez Roškar od Sv. Jurja v Slov. goricah, na dr. Sernečevo mesto pa se kandiduje znani celjski odvetnik (dr. Hrašovec?)

— **Madame Sans Gêne.** Danes, v torek se vprizori v slovenskem gledališču senzacionalna francoska veseliga »Madame Sans Gêne«, katere snov je vzeta iz Napoleonovih časov. Napoleona I. igra g. režiser Dobrovolný. Ulogo Catherine Hübscherjeve, pariške perice in poznejše vojvodinje Gdanske, igra gđ. Rückova, avstrijskega poslanika, grofa Wertherja g. K. Hašler, Foucheja g. Dragutinović, sergeanta in poznejšega vojvodo Lefebvra g. Danilo, kraljico Marijo Karolino gospa Danilova in princezino Elizabeto gospa Dobrovolna.

Dejanje se vrši v I. dejanju v Parizu za časa revolucije l. 1792. in v III.—IV. dej. v cesarskem gradu Compiègne l. 1811. Vse prve igralke imajo nove historične toalete, za ostalo igralsko osobe pa je napravil garderobar Valenta nove kostume. Novo dvorano v III. dejanju je naslikal gledališki mojster Waldstein.

— **Št. Peter na Krasu.** Lep dušni pastir je tukajšnji kurat znani Janez Zupan. Dne 20. t. m. je porodila njegova polsestra, a ker se je ista proti njegovi volji poročila, ni zadobila usmiljenja, da bi ta krstil njenega otroka. No, in res so istega morali peljati h krstu v Slavino. Kaj Vi, g. kurat, tako spoštujete Kristusove lepe nauke: »Ljubite se med seboj in odpustite tudi svojim sovražnikom.« Kdo Vam pa bode kaj verjel, ko bode to tem na leci govorili? Kakor se pa znate povsod lepega narediti, tako se bode tudi tukaj in gotovo bode Vaš izgovor »bil sem bolan«! Ako je to res bilo, o tem ve pa ljudstvo povedati. Kaj se pa še vse drugo govori, Vam je gotovo znano. Za danes dovolj, samo še toliko prosimo, da nam vsaj nedolžne otročiče kratite, če že drugega cerkvenega dela nočete natančno opravljati, ker imate veliko nepotrebnega opravila.

— **Uradna učiteljska konferenca za ormoški okraj** vrhila se je dne 6. septembra pri Veliki Nedelji. Predsedoval je nekdanji vodja mariborskih slovenskih učiteljskih skupin, kasneji učitelj »über der Parteien Zank stehend« in sedanji Rannerjev zet in ljubljene vse-nemških krogov, gosp. nadzornik Dreflak. Signatura zborovanja: Pozdrav, nemški, predavanje, oziroma čitanje nemško, obravnavanje nemško, zahvala nemška, arogantnost nemška, poslavljenje nemško, sploh: vse nemško. Dvakratni »živio« je pačil konferenco. — Heil Dreflak! Drugokrat o inspekcijah (označili bi jih lahko »Blitz Inspectionen«) in o marsičem drugem.

— **Pomanjkanje gozdnih sadik.** Kakor se nam z Vrhnike poroča, da se v tej okolici leto za letom bolj pogozduje; nekateri posestniki le spomladi, a drugi rajši v jeseni in sicer oktobra meseca, ker je ravno v tem mesecu najmanj drugega dela, in če kaj sadik ostane, jih pa zakopljejo in potem v spomladi posade. Letos spomladi se ni dobilo skoro nič sadik iz tukajšnjega c. kr. gozdnega vrta in kar se jih je dobilo, so bile jako slabotne in sicer tako, da so se vsled vročine posušile ali jih je pa močna gozdna trava pomorila. Kje se bodo letošnje jesen dobivale gozdne sadike, namreč smreke, bori in macesni, bi rado izvedelo županstvo na Vrhniki.

— **Bela zastava** vihra s sodnega poslopja v Litiji od sobote, v znak, da ni nihče v zaporih.

— **Meteor** je padel v nedeljo blizu Škofjeloke. Ali se le po smeri tako sodi, ali so ga našli nam, še ni sporočeno.

— **Požar.** V Toplicah na Dolenjskem je zgorela dne 28. t. m. velika in polna šupa gospe Ljudmile Milic.

— **Vožni red vrhniške železnice** se je s 1. oktobrom v toliko spremenil, da vozi večerni vlak že ob 6. uri 5 minut zvečer iz Ljubljane ter pride ob 6. uri 59 minut na Vrhniko. Dosedaj je odhajal iz Ljubljane šele ob 8. uri 10 minut zvečer. Tudi iz Vrhnike ne bo vozil več ob 6. uri 36 minut zvečer temuč že ob 4. uri 10 minut popoldne.

— **Zborovanje.** Črevljarsko strokovno društvo je imelo v nedeljo dopoludne v Pockovi gostilni v Sv. Florijana ulicah svoj redni mesečni shod, kateri je bil še precej dobro obiskan. Glavna točka dnevnega reda je bilo poročilo gospoda Breskvarja o posvetovanju in pogajanju delegatov črevljarskih pomočnikov in črevljarskih mojstrov glede plačilnega tarifa. Dosedanji tarif je iz leta 1895. in ne odgovarja več povsem današnjim razmeram. Delegati obeh strank so se precej zjediniili glede tarifa, katerega so predložili črevljarski pomočniki. Ločil se bo tarif v tri kategorije. G. Breskvar je prebral posamezne točke tarifa, ki določujejo natančno, koliko je plačati delavcu za izdelovanje in popravljanje moške, ženske in otročje obuteli. Prebral se je tudi načrt reda za črevljarske delavnice. Po poročilu g. Breskvarja je sledil razgovor o predlaganem tarifu in so govorniki naglašali, da je treba tesno organizacije, da se bode

tem potom doseglo izboljšanje položaja črevljarskih pomočnikov v Ljubljani. Načrt plačilnega tarifa, kakor so ga odobrili delegati, predložil se bo v nedeljo dne 5. p. m. zboru črevljarske zadruge in od sprejetja ali nesprejetja tega tarifa bode odvisno nadaljne postopanje črevljarskih pomočnikov. Govorniki so tudi zahtevali, da se zahteva od mojstrov odškodnina za porabo orodja, ker si morajo pomočniki sami kupiti orodje in da morajo mojstri nakupovati in oddajati pomočnikom potrebščine pri izdelovanju obuteli, katere si morajo sedaj sami nabaviti. Naglašalo se je tudi, da se morajo črevljarski pomočniki potegovati za to, da se bode sčasoma upeljala plača na teden, oziroma na dan. Pri dopolnilni volitvi je bil izvoljen g. Mavc podpredsednik in g. Lamovšek namestnikom blagajnika.

— **Kako se ozdravi protin?** Sprevednikova žena A. M. na Sv. Petra cesti je imela hudo trganje po nogah. Nobeno zdravilo jej ni pomagalo. Nekoč je potožila nekemu možu, kako hude bolečine mora prestajati, ta pa jej je povedal sredstvo, s katerim se lahko takoj prežene trganje. Nasvetoval jej je, da stolče cvetje od srbotja in da si s tem obveže noge. Žena je storila, kakor jej je bilo nasvetovano. Nasledek je bil, da se je na mestu, kjer je bilo privezano srbotno cvetje, unela noga in so se napravili mehurčki. Le-te mehurčke je mož z britvijo prerezal, da je iztekla voda iz njih. Žena ima sedaj na nogah rane, pa pravi, da se vendar bolje počuti.

— **Huda kramarica.** Marija Suhadobnik, kramarica na Sv. Petra cesti št. 44 je bila pri okrajnem sodišču v Rudolfovem obsojena zaradi nekega prestopka na osem dni zapor. Žena ni hotela kazni nastopiti in je šla celo na Dunaj prosit milosti, v pretečenem tednu pa je bila pri grofu Gleispachu v Gradcu, da ji ta kazen odpusti. Bila je že večkrat povabljen, da nastopi kazni, pa tudi policaji so jo že čakali, da bi jo odvedli v zapor, pa vsakokrat se je znala odtegniti kazni. Danes jutraj je zopet prišel policaj po njo, a ona mu je kratkoma izjavila, da ne pojde v zapor. Stražnik jo je nagovarjal, naj gre z lepa ž njim, a ona je dejala, da ne gre in da hoče še poprej iti k dr. Brejcu. Stražnik ji je rekel, da ima prav, naj le gre k dr. Brejcu, da mora pa to takoj storiti, ker sicer bi jo moral on s silo seboj vzeti. Žena se je napravila in šla s stražnikom. Ko pa sta prišla do justične palače, ji je pa stražnik odločno povedal, da če ne gre ž njim v sodno poslopje, pa jo bo nesel noter. Žena se je udala, pa le proti temu, da ji je stražnik obljubil, da gresta k predsedniku. Stražnik pa jo je peljal k stranskim vratom, pozvonil in jo izročil ječarju. Žena je vpila, pa bilo je vse zastoj. V zaporu je bila.

— **Na češplje je šel domov.** Brambovec Anton Šme je velik prijatelj črešnje in češplj. Ko so bile v spomladi črešnje zrele, je dezertiral in šel domov na črešnje. Sedaj, ko so dozorele češplje, jo je spet popihal od vojakov in je šel domov na češplje. Včeraj popoldne so ga pripeljali nazaj v vojašnico, a na večer je zopet ušel.

— **Božjast je vrgla** danes dopoludne na Mestnem trgu bivšega hišnega posestnika v Židovskih ulicah g. Antona Geba. Prenesli so ga na policijsko stražnico, kjer je kmalu prišel k sebi in so ga spravili potem na njegov dom.

— **Bik ušel** je včeraj popoldne na kolodvoru v Trebnjem. Divjal je okoli in lovil ljudi, kateri so bežali pred njim na kozolce in na drevesa. Končno so ga vendar z vrvmi ujeli in spravili v vagon.

— **Čez prag je padel** včeraj zvečer pri Kosovi gostilni v Sv. Florijana ulicah delavec Anton Zdravič, stanujoč v Gradaških ulicah št. 8 in si na nosu prebil kost. Mož se ga je bil preveč navlekel.

— **Nevaren pes.** Včeraj popoldne je prišel trgovec in posestnik Ant. Pezdur iz Mengša št. 44 na Grozdekovem dvorišču v Trzinu prebliko priklenjenega psa, tako, da ga je ta popadel za levo roko in mu odtrgal kos mesa. Pezdur se je podal v bolnico.

— **Izgubljen pes.** Na Dolenjski cesti je dobil ponoči policijski stražnik lepega, velikega, belega, dolgodlakastega psa brez znamke. Stražnik je psa vzel

seboj na dom in ga bode obdržal, dokler se ne oglasi lastnik.

— **Jahači v Latermannovem drevoredu.** Danes dopoludne sta dva vojaški slugi prihajala v glavni Latermannov drevored in sta hotela jezdit po drevoredu.

— **V Ameriko** se je odpeljalo danes ponoči z južnega kolodvora 85 oseb.

— **Izgubljene reči.** Na poti od Gospodskih ulic skozi »Zvezdo« in po Šlenburgovih ulicah do Dunajske ceste je izgubil trgovski pomočnik L. V. zlat prstan s temno-zelenim kamnom in z monogramom L. V.

• **Najnovejše novice.** Oproščeni morilec svoje žene. Pred dunajskimi porotniki je stal včeraj sodar Štefan Toppel, ki je obstal, da je v razburjenosti s seki ubil svojo ženo, ki mu je bila nezvesta. Porotniki so Tippla oprostili. — Velike sleparije so razkrili pri delniški družbi za kemično industrijo Rheinau-Mannheim. Neka new-yorska tvrdka je osleparjena za 100.000 dolarjev. Oba ravnatelja so zaprli. — Čoln z 18 osebami se je prekucnil na Halme pri Geislebenu. Ednajst oseb je utonilo. — Za ponesrečene v Siciliji je podaril italijanski kralj 50.000 lir. — 14 turistov je ponesrečilo na Kulmsteinu v pruski Šleziji. Trije so mrtvi, več jih je težko ranjenih. — Dragi gostje. V Budimpešti se je vršil pretečeni teden kongres mednarodnih gostilničarjev. Prireditve so veljale 150.000 gld., a udeležilo se je shoda samo 156 gostilničarjev, tako, da pride na vsakega 1000 gld. stroškov. — Konkurz je napovedalo hipotekno društvo v Hanovru. — Veliko sleparijo s ponarejanjem menic je zakrivil veleindustriec Tietzgas v Kapellu pri Stettinu ter izginil. Prisleparjena svota iznaša 2½ milijona mark. Šest kmetijskih posojilnic je vsled tega vstavilo izplačevanje. — 50letnica c. in kr. vojne šole se vrši 30. oktobra. t. l. na Dunaju.

• **Iz slovenskega sveta.** Tenorist Bochniček je pobegnil iz Prage od »Nar. divadla« k peštanski operi. Pred Bochničkom sta pobegnili iz istega gledališča tenorista Mařák in Burian. — Slovita umetnica Helena Modrzejewska se je vrnila iz Amerike v Evropo ter bo gostovala na gledališčih v Poznaju, Lvovu, Krakovu, začetkom novega leta pa baje poseti tudi Prago.

Društva.

— **Politično društvo »Sloga«** v Ormožu priredi izvanredni zbor v soboto dne 4. oktobra 1902 ob 10. uri predpoldne v dvorani okrajnega zastopa v Ormožu. Pri istem bode se proglasil kandidat za volitev v deželni zbor.

Telefonska in brzojavna poročila.

Dunaj 30. septembra. Ovire v narodbenem pogajanju še niso odstranjene, vsled tega je cesar zopet odložil svoje potovanje k lovu na Gorenji Štajer. Danes se je vršil pod cesarjevim predstvom kronski svet, kateremu sta prisostvovala oba finančna ministra. Jutri se snide zopet kronski svet, namenjen obema trgovinskima ministroma.

Dunaj 30. septembra. Kasacijski dvor je zavrnil pritožbo bivšega poslanca, izdajatelja »Deutsches Volksblatt«, Verganija zoper pred 5 letmi izrečeno oprostitev Wolfa in Arnoscha v znani aferi.

Pariz 30. septembra. Smrt pisatelja E. Zole je precej misteriozna. Našli so ga zjutraj mrtvega na tleh, dočim je bila sproga brezvestna. Sklepalo se je, da je vzrok plin iz pečnih cevi. Sumljivo pa je bilo, ker so se našli na tleh sledovi bljuvanja ter sta bila oba psička, ki sta spala v isti sobi, popolnoma zdrava. Soprogo so oživeli, a je bila tako slaba, da do danes dopoldne ni mogla govoriti. Uvedla se je sodna preiskava.

Pariz 30. septembra. Madame Zola je prišla k zavesti. Pripovedovala je, da so povzročili možovo smrt in njeno brezvestnost plini. Zbudila se je, ko je mož ustajal, da bi odprl okno, a pri tem je padel nezavesten po tleh. Takoj je omedlela tudi ona.

Pariz 30. septembra. Italijanski naučni minister je brzojavno izrazil francoskemu naučnemu ministru sožalje na smrti Zole. Kdaj bo pogreb, še ni določeno, ker se morajo poprej urediti zadeve glede oporoke.

Listnica uredništva.
„Zvonimir“: „Parlamentär“, Dunaj IX/4,
Althanplatz 9. „Slovanský Přehled“, Praga, Knihtiskárna F. Šimáček.

Častite naročnike „Slovenskega Naroda“, katerim poteče koncem tega meseca bodisi mesečna ali četrtletna naročnina, prosimo vljudno, da nadaljno naročitev kar najprej ponovno, da jim pošiljanje lista ne preneha.

Borzna poročila.

Dunajska borza

dne 30. septembra 1902.

Skupni državni dolg v notah	100 65
Skupni državni dolg v srebru	100 55
Avstrijska zlatna renta	120 60
Avstrijska krona renta 4%	99 90
Ogrska zlatna renta 4%	119 40
Ogrska krona renta 4%	87 90
Avstro-ogrski bančni delnice	1690—
Kreditne delnice	881 50
London vista	239 36
Nemški državni bankovci za 100 mark	117 02
80 mark	23 43
20 frankov	19 04
Italijanski bankovci	94 80
C. kr. cekini	11 30

Žitne cene v Budimpešti

dne 30. septembra 1902.

Termin.

Pšenica za oktober	za 50 kg	K	6 80
" " april 1903	" 50	"	7 12
Rž " oktober	" 50	"	6 16
Koruza " maj 1903	" 50	"	5 48
Oves " oktober	" 50	"	5 61

Efektiv.

Mirno, nespremenjeno.

Meteorološki poročilo.

Višina nad morjem 806 m. Srednji srčni tlak 736 mm.

Sept.	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura v °C.	Vetrovi	Nebo	Padačina v 24 urah
29.	9. zvečer	732.3	10.2	brezvetr.	oblačno	14.4 mm.
30.	7. jutraj	731.2	10.0	sl. jug	oblačno	
"	2. popol.	731.1	14.4	sl. jzhod	oblačno	

Srednja včerajšnja temperatura 10.2°, normala: 13.0°.

Krojaški pomočnik

se sprejme takoj pri (2381—1)

Milanu Poljanšku
v Dolenjem Logatcu.

Dobro ohranjena obleka za

enoletnega prostovoljca

se prodaja takoj. (2879)

Izve se: Salendrove ulice števil. 6, II. nadstropje.

P redivo, suhe gobe, vsakovrstno žito in sadje ter vse deželne pridelke

kupuje

Anton Kolenc

trgovca v Celju.

(2315—4)

Razglas.

Pri županstvu občine Knežak na Pivki pri Sv. Petru odda se

služba občinskega tajnika.

Plača po dogovoru.

Prošnje naj se vložijo do 10. oktobra 1902 pri županstvu v Knežaku. Prošilec mora biti zmožen slovenskega in nemškega jezika v govoru in pisavi. Tisti, ki so bili že v taki službi, imajo prednost.

Županstvo v Knežaku na Pivki pri Sv. Petru
dne 25. septembra 1902.

(2340—3)

Župan: Alojzij Urbančič.

Damski & modni klobuki

najlepši in najnovejši so ravno kar došli!

Klobuki za deklice in otroke

po najnižjih cenah pri

Paulini Recknagel

Mestni trg št. 3.

(2378—1)

Klobuki za moderniziranje

se sprejemajo in izgotovijo najhitreje po najnižji ceni.

V Kranju se prodaja iz proste roke velika pristava

z vrtom, dvoriščem in kletjo, ki se da tudi prenameriti v hišo. (2380—1)

Naslov pove upravništvo »Slov. Nar.«.

Špaga vsake vrste

domačega in tovarniškega izdelka, kakor tudi za vreče vezati, sirovega konca, ponuja samo za preprodajalce ali večje odjemalce

Ivan Kordik

trgovina galanterije in drobnine na debelo in drobno (1457—15)

Ljubljana, Prešernove ulice št. 10—14.

Izkopavanje jarkov

za vodovodne cevi pri Logatcu se izroči pogodnikom (akordantom). Prošilci za to delo naj se zgledajo pri

(1088) Ant. Kunz-u (44) tovarnarju za vodovode v Moravskih Granicah (Mährisch-Weiskirchen), Moravsko.

V Spodnjih Gorjah pri Bledu

se prodaja iz proste roke skoro

nova hiša

s šestimi sobami, kuhinjo, shrambo, vodnjakom, dvema kletima, hlevom in skednjem, s sadnim vrtom in vrtom za zelenjavo. Hiša je kaj pripravna za letovišče, trgovino ali kakršnokoli obrt, ter je v neposredni bližini bodoče nove železniške proge in postaje.

K hiši pripada 6 parcel gozda, posesti vinograd in tri njive s pašnikom; tudi ima hiša vse srenjske pravice.

Za informacije glede nakupa se je obrniti do lastnice: Marije Kregar, posestnice v Spod. Gorjah št. 25, pri Bledu na Gorenjskem. (2333—3)

Naznanilo.

P. n.

Čast mi je s tem naznaniti Vam, da so tudi letos pri nas vinogradi krasni, t. j. jako rodovitni; in grozuli je zdravje, jaz posejdam 10 orlov vinogradov in se nadejam, da pridelam nekaj sto hektolitrov vina. — Zato Vam ponujam grozdje za prešanje ali pa že prešani most ter garantiram za čistost in pristnost.

V slučaju potrebe se izvolite obrniti na mene. (2001—17)

Belježim z odličnim spoštovanjem

Franjo Kleščič

posestnik vinogradov

Jaska na Hrvatskem.

Ces. kr. avstrijske državne železnice.

Izvod iz voznega reda

veljaven od dne 1. junija 1902. leta.

Odhod iz Ljubljane j.ž. kol. Proga čez Trbiž. Ob 12. uri 24 m po noči obojni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Inomost, Monakovo, Ljubno; čez Selzthal v Ansee, Solnograd, čez Klein-Reiffing v Steyr, v Lince, na Dunaj čez Amstetten. — Ob 7. uri 5 m jutraj obojni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj; čez Selzthal v Solnograd, Inomost, čez Klein-Reiffing v Lince, Budejovice, Plzen, Marijine v. Hrb., Francove v. Hrb., Karlove v. Hrb., Prago, Lipsko; čez Amstetten na Dunaj. — Ob 11. uri 51 m dopoldne obojni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Ljubno, Selzthal, Dunaj. — Ob 3. uri 56 m popoldne obojni vlak v Trbiž, Beljak, v Pontabel, Celovec, Franzensfeste, Monakovo, Ljubno; čez Selzthal v Solnograd, Lend-Gastein, Zell ob jezeru, Inomost, Bregenc, Curih, Genevo, Pariz; čez Klein-Reiffing v Steyr, Lince, Budejovice, Plzen, Marijine v. Hrb., Francove v. Hrb., Karlove v. Hrb., Prago, Lipsko, na Dunaj čez Amstetten. Ob nedeljah in praznikih ob 5. uri 41 m popoldne v Podnart-Kropo. Ob 10. uri po noči obojni vlak v Trbiž, Beljak, Franzensfeste, Inomost, Monakovo, (Ljubljana-Monakovo direktni vozovi I. in II. razreda). Proga v Novomestu in v Kočevju. Obojni vlaki: Ob 7. uri 17 m jutraj v Novomesto, Straža, Toplice, Kočevje, ob 1. uri 5 m popoldne istotako, ob 7. uri 08 m svezor v Novomesto, Kočevje. — Prihod v Ljubljano j.ž. kol. Proga iz Trbiža. Ob 3. uri 25 m jutraj obojni vlak z Dunaja čez Amstetten in Monakovo, (Monakovo-Ljubljana direktni vozovi I. in II. razreda), Inomosta, Franzensfeste, Solnograda, Linca, Steyra, Ansee, Ljubna, Celovca, Beljaka. Ob 7. uri 12 m jutraj obojni vlak iz Trbiža. — Ob 11. uri 16 m dopoldne obojni vlak z Dunaja čez Amstetten, iz Lipska, Karlovih varov, Heba, Marijinih varov, Plazja, Budejovic, Solnograda, Linca, Steyra, Pariza, Geneve, Curiha, Bregence, Inomosta, Zella ob jezeru, Lend-Gastein, Ljubna, Celovca, St. Mohorja, Pontabla. — Ob 4. uri 44 m popoldne obojni vlak z Dunaja, iz Ljubna, Selzthala, Beljaka, Celovca, Monakova, Inomosta, Franzensfeste, Pontabla. Ob nedeljah in praznikih ob 8. uri 38 m svezor iz Podnarta-Kropo. — Ob 8. uri 51 m svezor obojni vlak z Dunaja, iz Lipskega, Prage, Francovih varov, Karlovih varov, Heba, Marijinih varov, Plazja, Budejovic, Linca, Ljubna, Beljaka, Celovca, Pontabla, čez Selzthal iz Inomosta, Proga iz Novega mesta in Kočevja. Obojni vlaki: Ob 8. uri in 44 m jutraj, iz Novega mesta in Kočevja, ob 2. uri 32 m popoldne iz Straže Toplice, Novega mesta, Kočevja in ob 8. uri 35 m svezor, istotako. — Odhod iz Ljubljane drž. kol. v Kamnik. Mešani vlaki: Ob 7. uri 28 m jutraj, ob 2. uri 0 m popoldne, ob 6. uri 50 m in ob 10. uri 25 m svezor, poslednji vlak le ob nedeljah in praznikih. — Prihod v Ljubljano drž. kol. iz Kamnika. Mešani vlaki: Ob 6. uri 49 m jutraj, ob 11. uri 6 m dopoldne ob 6. uri 10 m in ob 9. uri 55 m svezor, poslednji vlak le ob nedeljah in praznikih. — Srednjeevropski čas je krajnjemu času v Ljubljani za 2 minute spredi. (1517)

Najcenejše dobavišče dobrih s 3letnim pisanim jamstvom.
HANNS KONRAD
eksportna hiša ur in zlatine Most (Brux) št. 64 (Češko). Lastne izdelovalnice za izgotavljanje ur in fino mehaniko. Dobra nikelnasta remontoarka gld. 3.75. Pristna srebrena remontoarka gld. 5.25. Pristna srebrena verižica gld. 1.20. Nikelnasti budilec gld. 1.75. Moja tvrdka je odlikovana s c. kr. orlom, ima zlate in srebrne medalje razstav ter tisoč priznanih pisem. (2758-82)

Ilustrovani katalog zastoj in poštnine prosto.

Gospod

se sprejme na stanovanje in hrano.

Odda se tudi lepo opravljena 2325-3

mesečna soba.

Več se izve Krakovski nasip št. 18 v pritličju (pri sv. Jakoba mostu).

Išče se na kratek čas

tolmač

za potovanje po Dolenjskem, ki zna nemški, slovenski ali hrvaški jezik in kolesari.

Natančneje pove upravništvo »Slov. Naroda«.

(2283)

Izurjenega

stenografa

za slovenski in nemški jezik sprejme takoj

dr. Ivan Dečko

odvetnik v Celju.

Plača po dogovoru. (2377—1)

Klauer-jev

Triglav

naravni rastlinski liker, izvrstnega vpliva na želodec (415-187)

se dobi pristen edino le iz glavne zaloge

Edmund Kavčič-a

v Ljubljani.

Ne skisanim filistrom

ampak

prijateljem humorja

priporočamo

„Navihance“

spisal

Rado Murnik.

Velika 8. Str. 229.

Vsebina:

Indijanci. — Iz Dragovega dnevnika. — Prilijeno zelje. — Matura. — Nirvana. — Ata Žužamaža. — Čačkočkar pa Krizkraj. — Peklenski napredek. — Zavozlan roman. (1832-25)

Cena 2 K 50 h, po pošti 2 K 70 h.

Založništvo L. Schwentner
v Ljubljani, Dvorski trg 3.

FRAN CHRISTOPH-ov

svetli lak za tla

je brez duha, se hitro suši in dolgo traja.

Christoph-ovo zrcalno svetlo voščilo

za trde parkete, najboljši vpuščevalni izdelek, se ne prileplja po uporabi, ne diši neprijetno; doseže se z njim lepa zrcalnosvetla tla. (619—12)

V Ljubljani: Anton Stacul; — v Kranju: Fr. Dolenz; — v Škofji Loki: Fr. Dolenz; — v Postojini: C. Pikel.

Češnik & Milavec

Ljubljana, Lingarjeve ulice

priporočata slavnemu občinstvu svoje lepe

zaloga raznovrstnega blaga

za

(2274—2)

jesensko in zimsko

Cene

sezono.

nizke.